

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีทั้งหมด 62 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 62 คน ครูผู้สอนจำนวน 442 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 504 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) จำนวน 264 คน โดยมีอำเภอเป็นชั้นภูมิประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 54 คน ครูผู้สอนจำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาตรใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที t-test แบบอิสระต่อกัน (Independent Samples) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรตามลำดับ และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยสุด

1.2 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่าความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เมื่อแยกตามรายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร โดยความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่าความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เมื่อแยกตามรายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแยกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียน

การสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยการสังเคราะห์ข้อความในรูปความเรียงเป็นรายคำดังนี้

4.1 ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าเวลาและบุคลากรในการจัดทำหลักสูตรน้อย รองลงมาคือควรประชุมซักซ้อมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจนก่อนนำไปใช้ และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ เป็นอย่างดี ตามลำดับ

4.2 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าบุคลากรไม่เข้าใจการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือบุคลากรไม่เพียงพอ มีชั่วโมงในการสอนมากเกินไป สอนไม่ตรงกับความต้องการ และที่มีอยู่ขาดความมุ่งมั่น และควรพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ชัดเจน วัดและประเมินผลหนึ่งปีการศึกษา ตามลำดับ

4.3 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าควรมีการจัดอบรมสัมมนาวิธีการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้ทั่วถึงและครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ รองลงมาคือไม่ดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และเวลาในการจัดการเรียนการสอนน้อยมีกิจกรรมมากเกินไป ตามลำดับ

4.4 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าไม่ควรนำครูไปใช้ทำงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน รองลงมาคือครูเข้าอบรมพัฒนาในวิชาที่สอนไม่ครบตามเกณฑ์ กคศ. กำหนด และอุปกรณ์เครื่องมือทางเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ มีไม่เพียงพอ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

1.1 สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูผู้สอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักและมีความพยายามเป็นอย่างดีที่จะต้องดำเนินการบริหารและการบริการหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และเกิดผลกับผู้เรียนมากที่สุด คือการนำนโยบายสู่การปฏิบัติต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีการวางแผนและกำหนดแนวทางการทำงานที่สนองหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการกระจายอำนาจเพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานโรงเรียน มีคณะทำงานด้านวิชาการ มีกิจกรรม/โครงการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีการรายงานผลการดำเนินงาน มีระบบการประกันการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพัฒน์ รักพรหม (2546, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าข้าราชการครูมีความเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ พันธุ์พัฒนา (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพสภาพหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2547 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพสภาพหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2547 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และข้าราชการครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นต่อสภาพสภาพหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2547 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

1.2 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร และประเด็นที่พบว่าเป็นปัญหามากที่สุดคือการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย/ สื่อ เอกสารหรือศึกษาจากโรงเรียนนาร่อง เครือข่ายแกนนำการใช้หลักสูตร การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้กับนักเรียน ผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย และขอความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตร การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การอบรมให้บุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและเอกสารประกอบหลักสูตร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าภารกิจที่ผู้บริหารและครูผู้สอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเพื่อ

เตรียมความพร้อมของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรของสถานศึกษานำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลมีการตรวจสอบ รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ แต่ด้วยความที่ผู้บริหารแต่ละแห่งต่างมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นกำลังคนหรืองบประมาณที่จะนำไปใช้ในการดำเนินงานส่วนมากจะมาจากงบประมาณของสถานศึกษาเองที่มีค่อนข้างจำกัด และปัญหาจากภาวะเศรษฐกิจของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ แสนคำ (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ปัญหาคือความไม่เข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจน การดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นระบบ ภาระงานของบุคลากรมีมาก แนวทางแก้ไขควรจัดอบรมศึกษาดูงานให้บุคลากรเพื่อความเข้าใจอย่างชัดเจนในหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมพร ภูถักถิน (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนพบว่าความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 คล้ายคลึงกัน จำนวนบุคลากรใกล้เคียงกัน วิธีการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน กลยุทธ์ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาใกล้เคียงกันจึงเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน หรืออาจเป็นเพราะว่าบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของสถานศึกษา คือ การสร้างหลักสูตรของตนเองที่เรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้มีการวางแผนในการทำงาน มีนโยบายและแนวทางการทำงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการมอบหมายงานรับผิดชอบ การประสานงาน การประชุมวางแผนในการทำงานบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตรงกับสภาพปัจจุบันปัญหาและ

ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาเป็นผู้ประสานงานประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชนและผู้ปกครอง มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเป็นผู้ตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาก่อนที่จะเสนอขออนุมัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อประธานคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนนั้นๆ เป็นผู้ลงนาม ส่วนครูผู้สอนมีส่วนในการจัดทำและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง โดยจะต้องเข้าใจ หลักการ วิสัยทัศน์ จุดหมายของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องศึกษารายละเอียด โดยการนำสาระมาแจกแจงเนื้อหาแต่ละช่วงชั้นและนำสู่การจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรัส เสนาวงค์ (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานร้อยเอ็ด เขต 2 ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน ป.1, ป.4 และ ม.1 รายงานพบว่าด้านการเตรียมความพร้อมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน พบว่าความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่างมีภารกิจที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมความพร้อม การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การสรุปการดำเนินงาน รวมทั้งการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งภารกิจเหล่านี้ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่างมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกขั้นตอน แต่ด้วยความแตกต่างแห่งบทบาทในการบริหารจัดการ โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้นอยู่ในฐานะผู้นำนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือจากการประสานขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายๆ แห่ง มากำหนดเป็นแผนการดำเนินงานแก่บุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งผลการดำเนินงานที่จะตามมาและจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับวางแผนนโยบายในการบริหารจัดการ หรือการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานเป็นสำคัญ ส่วนครูผู้สอนนั้นอยู่ในฐานะผู้รับเอา นโยบายจากผู้บริหารสถานศึกษาหรือนำเอา

สาระและกระบวนการต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ จึงทำให้ภารกิจหลักของครูผู้สอนอยู่ที่การดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉลอง พงศ์นราทร (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานแนวทางปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุไรวัล โวอ่อนศรี (2547, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความรู้ของครูสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งพบว่าผู้บริหารสถานศึกษากับครูสายผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ แสนคำ (2547, 100) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา กาศสินธุ์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้วิจัยสรุปประเด็นข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ดังนี้

1.1 ควรสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยการนำผลงาน รายงาน เผยแพร่ ให้ชุมชนหรือสาธารณะชนได้รับทราบ จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และการมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรของกรรมการสถานศึกษา

1.2 ควรมีการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร โดยประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการสร้างความตระหนักให้แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นและยอมรับร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และการอบรมให้บุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและเอกสารประกอบหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดอื่นๆ และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.2 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบข้อแตกต่างเกี่ยวกับสภาพและปัญหา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแนวทางเดียวกัน

2.3 ควรทำวิจัยแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดอื่นๆ และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.4 การศึกษาวิจัยโดยใช้เชิงคุณภาพเข้าร่วมด้วย